

[Albinus Jensen.]

faa nogen virkelig Værdi i Brændselsforsyningsøjemed, maa der ogsaa gives den private Foretagsomhed Mulighed for Udnyttelsen af Brunkulslejer og Tørvemoser, og Lovforslagets § 7 tager da ogsaa Sigte paa i den nuværende Situation at fremme Produktionen ved at støtte det private Initiativ, idet der til Sikkerhed for Laan stiftet hos Stat, Kommune eller private til Igangsættelse eller Forøgelse af Produktion af Tørv eller Brunkul med Landbrugsministerens Samtykke kan indrømmes Kreditor Fortrinsret i Produktionen og de hertil anskaffede Maskiner efter nærmere fastsatte Regler, der i det væsentlige følger samme Princip som Regler angaaende Høstpantebreve.

Jeg har yderligere nogle enkelte Bemærkninger at gøre. Ifølge § 1 kan Landbrugsministeren efter Indstilling af det nedsatte Brændselsudvalg paalægge dertil egnede og paa vedkommende Omraade sagkyndige Mænd som Tillidsmænd for Brændselsudvalget at bistaa dette med Ordningen af de ved nærværende Lovforslag omhandlede Forhold. Det er ganske naturligt, at der maa ansættes sagkyndige Mænd til at bistaa Brændselsudvalget med denne Ordning, men jeg vil paa det mest indtrængende henstille til den højtærede Minister, at det netop bliver de rigtige Mænd, som udpeges. Forholdene under Verdenskrigen viste, at Ordningen paa det Omraade lod en Del tilbage at ønske, og meget gik i Svang, netop fordi Kontrollen ikke altid var den bedste. Da de danske Brændselsstoffer ikke har de store Varmeheder, gælder det om, at Omkostningerne ikke løber for højt op, og at Udnyttelsen kan ske saa effektivt som muligt. Saaledes vil det sikkert være økonomisk ved Brunkulslejer at gaa til 2-Holds Drift for paa den Maade at faa Materiellet udnyttet mest muligt.

I det af Brændselsnævnet vedlagte Bilag Nr. 1 fremgaar det, at Nævnet ogsaa har beskæftiget sig med Spørgsmaalet om Fastsættelse af Maksimalpris paa Tørv, men har skudt dette Spørgsmaal ud til et senere Tidspunkt. Jeg tror ogsaa, det vil være nødvendigt, at der inden næste Vinter fastsættes Maksimalpris paa Tørv, og at denne Maksimalpris fastsættes under Hensyntagen til Tørvenes Kvalitet. Sporene fra Verdenskrigen skræmmer, og i den nuværende Situation, hvor Statens, Kommunernes og den enkelte Borgers Økonomi er anderledes anstrengt end i 1914—18, er det nød-

vendigt, at Prisen ikke bliver højere, end Varens Kvalitet betinger.

Foruden at medvirke til Løsningen af en betydningsfuld Opgave, nemlig at bidrage til at skaffe Brændselsstoffer frem, vil en effektiv Udnyttelse af vore Moser og Brunkulslejer give ikke ringe Beskæftigelse til mange ledige Hænder, hvorfor jeg paa mit Partis Vegne anbefaler det foreliggende Lovforslag til hurtigt og velvillig Behandling.

Sønderup: Den Kulde- og Istid, som vi i Øjeblikket oplever, danner faktisk en talende Baggrund for Behandlingen af et Lovforslag, der tager Sigte paa Brændselsforsyningen. Nu er det ganske vist ikke disse Forhold, der er Anledningen til Lovforslagets Fremkomst, men det er Krigssituationen med alle dens Følger. Det fremgaar jo af den Skrivelse, der ledsager Bemærkningerne til Lovforslaget, at Brændselsnævnet saa tidligt som den 16. November i Fjor har henledet Opmærksomheden paa Nødvendigheden af at faa foretaget Foranstaltninger til større Udnyttelse af hjemlige Brændselsemner. Jeg ved ikke, om det er en Tilfældighed, men det kunde næsten se ud som en Tanke, at man har tøvet saa længe som muligt, idet man maa ske har ment, at man i en akut Situation ligesom kunde gøre os mere møre over for Bestemmelser, som vi maaske ellers ikke vilde være saa begejstrede for og ikke vilde kunne give Tilslutning til. Det er ligetil, at man af flere Grunde, som ogsaa den foregaaende ærede Taler sagde, kan ønske en effektiv Udnyttelse af de forhaandenværende hjemlige Brændselsemner. Baade af beskæftigelsesmæssige og valutariske Grunde kan det betyde en hel Del, men desuden kan det ogsaa meget vel ske, at Tilførlerne udefra i stor Udstrækning glipper.

Jeg vil understrege, at mit Parti er interesseret i, at de hjemlige Reserver tages i Anvendelse. Spørgsmaalet bliver saa, paa hvilken Maade det bedst sker. Jeg vil gerne paa Forhaand gøre opmærksom paa, at vi føler os ikke absolut overbeviste om, at det er nødvendigt for at naa Lovforslagets Formaal at skride til saa vidtgaende Indgreb, som Lovforslaget stiller i Udsigt. Det er jo ikke Ministeren ubekendt, at vi inden for vort Parti har en noget anden Indstilling end Regeringen med Hensyn til Ønskeligheden af Statens Indgriben i Erhvervslivet. Dermed være ikke sagt, at vi ikke indrømmer, at der kan opstaa Situationer, som den enkelte ikke magter, og hvor det er nødvendigt, at Samfundet